

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2016

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 8

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *յ*.

- 1) բար-ացակամ, արքա-որդի, լռելյա-ն, կաթսա-ատուն
- 2) պատան-ակ, սերմացու-ի, միլ-ոն, մարմար-ա
- 3) ռնգեղջ-ուր, դշխո-ական, ակաց-ա, Ամալ-ա
- 4) այծ-ամ, ջղա-ին, բրաբ-ոն, ժողովածու-ում

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով.

- 1) յոթից (ութ), նագիր (վեգիր), մրցույթ (փառատոն), մուշ (մուշ)
- 2) մեն (մենակ), մերթ (մերթ), համով (հոտով), հույն (թուրքական)
- 3) դեմ (հանդիման), հյուսիս (արևելք), հլու (հնագանդ), հուր (հեր)
- 4) ոչ (օրինական), ոլոր (մոլոր), ներկա (բացակա), շատից (քչից)

3

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) երկրորդ բաղադրիչներն են գրվում *փոքրատառով*.

- 1) ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՑԻ, ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԵԻԹԱՐՅԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԲԱՆԿ
- 2) ԹԱԳԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ՀՈԲ ԵՐԱՆԵԼԻ, ԵՄԵՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՉԵՐԴ ԲԱՐԵՃՆՈՒԹՅՈՒՆ
- 3) «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ՆՈՐՎԵԳԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՍԵՂԻ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, ՅԱՐՈՍԼԱՎ ԻՄԱՍՏՈՒՆ
- 4) ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄ, ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՑ ԳԻՆԱՍՏԻԱ, ԽԱՄԱՃԻԿՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ՖԵՂԵՐԱՅԻԱ

4

Տրված բառերից քանիստ՞ւմ ածանցի հնչյունափոխություն կա.

թռչնաբուծարան, փորագրություն, աներևութանալ, կցակառույց, նկարչություն, նախադրություն, միջնաբերդ, բուժօգնություն, փախստական, պատվարժան:

- 1) չորսում
- 2) հինգում
- 3) վեցում
- 4) երեքում

5

Տրված բառերից քանի՞սն են հոմանիշ *փառաբանել* բառին.

ներբողել, նպաստել, գովաբանել, օժանդակել, օրհներգել, սատարել, բարեբանել, աջակցել, դրվատել, գովերգել:

- 1) հինգը
- 2) վեցը
- 3) չորսը
- 4) յոթը

6

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերաբար գործածված բառ չկա:

- 1) Քանի որ հայրս ուրախ խառնվածք ուներ, միշտ իր խոսքով գերում էր սեղանակիցներին:
- 2) Աղ կերած պանրից ու թոնրի լավաշից ո՞վ կհրաժարվի:
- 3) Բոցի լեզուները մի ակնթարթում ոչնչացրին ամեն ինչ:
- 4) Շիկացած լավան անմիջապես տարածվեց բլուրն ի վար:

7

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Բազմազբաղ լինելու պատճառով ընկերս հազվագյուտ է ամառանոց գալիս:
- 2) Կողմերի անպատասխանատվության և անփութության հետևանքով այդքան կարևոր պայմանագիրը լուծարվեց:
- 3) Ցոփ ու շվայտ կյանքով ապրող որդիները վերջնականապես սնանկացրին իրենց հորը:
- 4) Ֆիզիկոսը Օքսֆորդի համալսարանից հրավեր էր ստացել մասնակցելու միջազգային գիտաժողովին:

8

Տրված բառերից քանիսի՞ արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ *-ունք* վերջածանցը և բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

պարսպություն, ծաղկավաճառ, բուրավետ, մասնագետ, կնամենձար, գարնանացան, զգայարան, ականապատ, մանրավաճառ, բարձրատոհմիկ:

- 1) երեքի
- 2) չորսի
- 3) հինգի
- 4) երկուսի

9

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) տոհմածառեր, հենասյուներ, թռռնատերեր, քղանցքներ
- 2) հակինթաշարեր, լապտերավատեր, կողմնացույցներ, նավթամուղներ
- 3) զորաերթեր, շտաբներ, բելառուսներ, ցուցամուկներ
- 4) հավատարմագրեր, ծաղկատոներ, կիզակետեր, գետեզրեր

10

Ո՞ր նախադասության մեջ գերադրական աստիճանով դրված ածական կա:

- 1) Հետագայում պարզվեց, որ ատոմը նյութի մանրագույն մասնիկը չէ:
- 2) Ճարտասանը իր խոսքը ավարտեց՝ աջակիցներին խորին շնորհակալություն հայտնելով:
- 3) Միրոս ողողվում է մի անհուն ջերմությամբ, երբ հիշում էմ քույրերիս:
- 4) Իսահակյանից ավելի լուսավոր տաղանդ այժմ ողջ Եվրոպայում չկա:

11

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Եվ տեսնում էի՝ զմբուխտ շորերով
Մի նավ էր սահում օրոր ու շորոր:
- 2) Հայրենի գետի զմբուխտ ասիերին
Մեր հին տնակն է կքել մենավոր:
- 3) Իմ սիրտն այնտեղ է, ուր նախնիքը մեր
Կերտել են շքեղ կոթողներ հավերժ:
- 4) Բայց հոգիս չունի ոչ մի հանգրվան,
Նորից թովում է ինձ ոսկե հեռուն:

12

Տարբերակներից քանիստ՞ն ենթադրական եղանակի բայաձև կա:

- Ու չի ելնի մոխիրից տխուր հմայքը
ձեր տան,
Ու չի լինի էլ սիրո քաղցր ու կապույտ
ձեր շղթան:
- Իմ ճամփան անվախճան մի գիշեր,
Ինձ շոյող ոչ մի շող չի ժպտա:

- 1) երկուսում
- 2) երեքում
- 3) չորսում
- 4) մեկում

- Հետևում են քեզ, երբ արյուն ունես,
Իսկ երբ ցամաքես, կմոռանան քեզ:
- Չի զիջել նա իր արմատը վերջին
Արհավիրքների զարկին անխնա:

13

Տրված բառերից քանի՞սն են մակբայ.

*այստեղ, որտեղ, բազմիցս, միառժամանակ, այսքան, ինչքան, վաղուց ի վեր,
տեղնուտեղը, ամենուրեք, ինչպես:*

- 1) վեցը
- 2) հինգը
- 3) բոլորը
- 4) ութը

14

Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում միակազմ նախադասություն կա:

- 1) Մենք մտածեցինք, թե արդեն լուսացել է:
- 2) Երբ առավոտյան դուրս էր գալիս և կանգնում բակում, բազմաթիվ աչքեր հիացած
նայում էին նրան:
- 3) Կարծում ես՝ դեռ շա՞տ ժամանակ կա:
- 4) Լավ գիտեր, որ այդպես վարվելու իրավունք չունի:

15

Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Ասում էր, որ արդեն ուրախ է և հանգիստ:
- 2) Նա կարոտ էր բարի խոսքի, ջերմ վերաբերմունքի և արժանի էր գնահատվելու:
- 3) Վերջապես ձեռք բերեցինք նոր դասագրքերը և պիտի բարեխղճորեն
պատրաստվենք քննություններին:
- 4) Նրա համար թանկ էին ընկերոջ դեմքը, ձայնն ու քայլվածքը, անգամ
սովորություններն ու բնավորությունը:

16

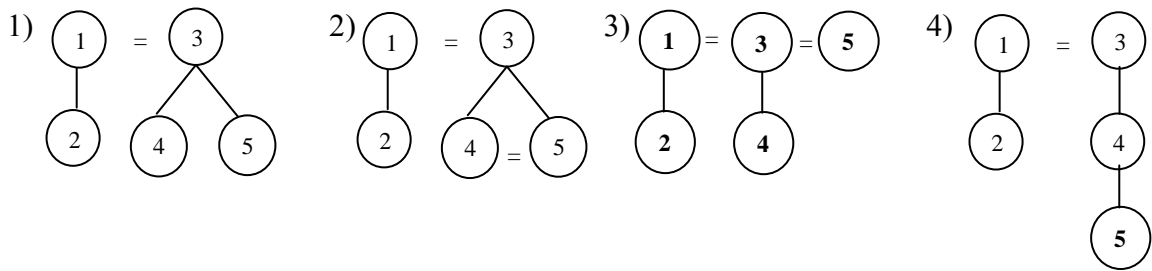
Ո՞ր նախադասության մեջ գոյականով արտահայտված խնդիր կա:

- 1) Մոտենում է ներկաներից յուրաքանչյուրին և բարևում:
- 2) Չէր խորշում ոչ ոքից և ոչնչից:
- 3) Ու նայում է Վարագա սարը անասան պահապանի պես:
- 4) Տեսա երազ մի վառ,
Ոսկի մի դուռ տեսա...

17

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Ռուզանը չգիտեր՝ ինչ է ստեղծագործելը, չէր հավատում, որ կան մարդիկ, որոնց ուղեղի ծալքերում գեղեցիկ գանձի նման թանկարժեք բան է լինում թաքնված:

18

Նախադասություններից քանիստ՞ն խնդիր երկրորդական նախադասություն կա:

- Օգնի՛ր նրան, ով կարիքն ունի քո օգնության:
- Հանկարծ հիշեցի փոքրիկ տղային, որը փայլում էր իր արտասովոր ընդունակություններով:
- Նրանք, ովքեր պայքարում են սիյուռքում հայի հայ մնալու համար, արժանի են դրվատանքի:
- Եկավ նա, ում բոլորը կարոտով սպասում էին:

- 1) երեքում
- 2) երկուսում
- 3) մեկում
- 4) բոլորում

19

Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Ստվար և հզոր բանակի գլուխն անցած փառատենչ իշխանը հարձակվում է մի թագավորությունից մյուսի վրա:

- 1) Փառատենչ իշխանը, որ ստվար և հզոր բանակի գլուխն էր անցել, հարձակվում է մի թագավորությունից մյուսի վրա:
- 2) Մի թագավորության փառատենչ իշխանը, որ ստվար և հզոր բանակի գլուխն էր անցել, հարձակվում է մյուսի վրա:
- 3) Փառատենչ իշխանը անցել էր ստվար և հզոր բանակի գլուխը, որպեսզի հարձակվեր մի թագավորությունից մյուսի վրա:
- 4) Փառատենչ իշխանը, որ մի թագավորությունից մյուսի վրա էր հարձակվել, ստվար և հզոր բանակի գլուխն է անցնում:

20

Նախադասություններից քանիստ՞ում կետադրական սխալ կա:

- Մի գիշեր՝ մի քամոտ գիշեր, սարերից անսանձ փչում էր քամին, ծեծում դուռն ու պատուհանները:
- Օր ու գիշեր ճանապարհ կտրելով՝ անապատների տատասկներից զգգզված՝ հասավ նա մի օր քաղաքի պարիսպներին:
- Դրսում վառեցին խարույկները՝ ցլերին ողջակիզելու, սակայն, մրկաշունչ հողմ բարձրացավ, և բոցերը հանգան:
- Տաքանում էի՝ հիացած աչքերս չհեռացնելով այդ երկնային գեղեցկությունից, երբ զգացի մի քաղցր հոտ՝ մինչ այդ անձանոթ մարդկային հոտոտելիքին:
- Չանցած մի պահ՝ նորից սկսեց երգել սոխակը՝ հաղթական երգիչը:

- 1) երեքում
- 2) չորսում
- 3) հինգում
- 4) մեկում

21

Ո՞ր հայերենով է տրված հատվածը:

*Իրիկվան մեջ, գյուղին քով,
Կմրմնջե գուռն ուռիին տակ շքեղ:
Չայն կլեցնե աղբյուրն երգովը բյուրեղ,
Աստղը՝ բյուրեղ արցունքով:*

- 1) արևմտահայերեն
- 2) գրաբար
- 3) միջին հայերեն
- 4) արևելահայերեն

22

Ո՞ւմ մասին է.

«Նա սիրեց մենակեցության վարքը, ինչպես ասել է մեկը, թե ալեկոծված նավն շտապում է դեպի նավահանգիստը, իսկ ժուժկալող մարդը անապատ է փնտրում: ... Գնում է Գողթն գավառը և ապրում մենակյացի կյանքով»:

- 1) Սամվելի («Սամվել», Բաֆֆի)
- 2) Մեսրոպ Մաշտոցի («Հայոց պատմություն», Մովսես Խորենացի)
- 3) Վանահոր («Հին աստվածներ», Լևոն Շանթ)
- 4) Ասպրամի («Գևորգ Մարգալետունի», Մուրացան)

23

Հեղինակներից քանի՞սն են ապրել ու ստեղծագործել Գրիգոր Նարեկացուց հետո:

- Ագաթանգեղոս
- Սայաթ-Նովա
- Նահապետ Քուչակ
- Ֆրիկ

- 1) երկուսը
- 2) երեքը
- 3) բոլորը
- 4) մեկը

24

Հովհաննես Թումանյանի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Բաց արավ ցերեկն իր աչքը պայծառ
Աշխարհքի վրրա, Ձավախքի վրրա,
Ավերակ բերդին, սև ամպի նըման,
Ծուխն ու թըշնամին չոքել են ահա:*

- 1) «Փարվանա»
- 2) «Անուշ»
- 3) «Հայրենիքիս հետ»
- 4) «Թմկաբերդի առումը»

25

Պնդումներից ո՞րն է սխալ Պետրոս Դուրյանի «Լճակ» բանաստեղծության վերաբերյալ:

- 1) Միրած աղջկա զգեստի շրշյունն անգամ հասնում է պատանուն, մաշում նրա սիրտը:
- 2) Բանաստեղծության տողերում երևում է հիվանդությունից ընկճված հուսահատ պատանին:
- 3) Մարդկային տառապանքին զուգորդվող լճակը ներկայացված է բնական մանրամասներով:
- 4) Նրանում լավում են շրջապատի մարդկանց դառը խոսքերը բանաստեղծի խեղճ արտաքինի ու սրտի ցավի մասին:

26

Դանիել Վարուժանի ստեղծագործության վերաբերյալ ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ:

- 1) «Հացին երգը» ժողովածուն առանձին գրքով լույս է տեսել 1921 թվականին:
- 2) «Հունձք կը ժողվեմ...» և «Ձոն» բանաստեղծություններն ընդգրկված են «Հացին երգը» ժողովածուում:
- 3) «Ձոն» բանաստեղծության մեջ Դ. Վարուժանն օգտագործել է Վահագնի առասպելի ոճական որոշ հնարքներ:
- 4) Դ. Վարուժանի «Հեթանոս երգեր» ժողովածուն լույս է տեսել 1912 թվականին. այն բաղկացած է երկու ենթաշարքից՝ «Հեթանոս երգեր», «Գողգոթայի ծաղիկներ», և «Հարճը» պոեմից:

27

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

1. Առկայծում են կարոտագին, երագուն
2. Այն աստղերը՝ որպես մոմեր սրբազան
3. Մեղմ գիշերի գեղազանգուր երագուն
4. Հավերժաբար իրար կապված և բաժան

- 1) 2, 3, 4, 1
- 2) 2, 4, 3, 1
- 3) 2, 4, 1, 3
- 4) 3, 2, 1, 4

28

Եղիշե Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունն է ավարտվում հետևյալ տողերով:

*Հոգ չէ, որ մեր օրերն անցան տենդի պես,
Կյանքը դարձավ անմխիթար գառանցանք.
- Մենք կժպտանք, զո՛հ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երագում երագեցինք ու անցանք...*

- 1) «Տաղ անձնական»
- 2) «Դանթեական առասպել»
- 3) «Հարդագողի ճամփորդները»
- 4) «Մահվան տեսիլ»

29

Չախ կողմում նշված են Ակսել Բակունցի պատմվածքները, իսկ աջում՝ նրանցից քաղված մեկական հատված. լուծման տարբերակներից ո՞րն է ճիշտ:

ա. «Սպիտակ ձին» բ. «Ալյխական մանուշակ» գ. «Միրհավ» դ. «Խոնարհ աղջիկը»	1. «Նրանք մանկության ընկերներ էին, և նրանց սերը ծնվել էր նույնքան աննկատ, ինչպես մի գիշերում բացվում է մուգ մանուշակը»: 2. «Մեկ էլ դեմքը մոտենում էր, կանգնում էր աչքիս առաջ, և ես ճգնում էի իմանալու՝ ժպտա՞ց աղջիկը, երբ ետ նայեցի, թե՞ միայն ինձ թվաց»: 3. «Յուրակը դողում էր: Նրա մեջքի աջ կողմը ավստեի չափ վերք էր բացվել և երևում էր կարմիր, տեղ-տեղ փոս ընկած, ճաքճաք միսը»: 4. «Ծով կար նրա մտքում, և այդ ծովը ավի էր շարտում մերթ սև թավիշե գլխարկով գլուխ՝ մագերը կարճ կտրած, մերթ երկարագետտ մի կնոջ՝ թիկունքին երկար ծամեր, մերթ քարե քանդակներ»:

- 1) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 2) ա-2, բ-4, գ-3, դ-1
- 3) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
- 4) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2

30

Ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ Շահան Շահնուրի «Նահանջը առանց երգի» վեպի վերաբերյալ:

- 1) Հեղինակի կարծիքով ազգապահպանության հիմքը ընտանիքն է, որի քայքայումից էլ սկսվում է ազգային կորուստը:
- 2) Շահնուրին մտահոգում է ոչ միայն հայության ներկան, այլև ապագան. չէ՞ որ ձուլման ճանապարհը բռնած վաղվա սերունդը այլևս հայ չի լինի:
- 3) Շահնուրի հերոսները սիրում են իրենց հայրենիքը, բայց օտար հողում ապրում են երջանիկ:
- 4) Վեպում Շահնուրը բարձրացնում է հայերի ձուլման, ազգային գաղափարներից նահանջելու խնդիրը:

31 **Ո՞ր հատվածն է Պարույր Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:**

- 1) Դու, որ սայթաքել ու վայր ես ընկել,
Ընկել ես, սակայն երբեք չես ծնկել...
- 2) Մերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 3) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց...
- 4) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գործողություն:

32 **Ո՞ր պնդումն է սխալ:**

- 1) Ակսել Բակունցն ու Պետրոս Դուրյանը 19-րդ դարի հեղինակներ են:
- 2) Հովհաննես Շիրազն ու Համո Սահյանը ապրել և ստեղծագործել են 20-րդ դարում:
- 3) Եղիշե Չարենցը նորագույն շրջանի հայ գրականության սկզբնավորողն է:
- 4) Մովսես Խորենացին և Եղիշեն 5-րդ դարի պատմիչներ են:

33 **Տրված գոյականներից քանիսի՞ հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ.**

կիզակետ, գրաստ, այլախոհ, գարեհաց, նամակարկղ, սառցալեռ, բառապաշար, զինակից, խաղաքայլ, ամենագետ:

34 **Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:**

Քամին հալածում է մառախուղի թանձր քուլաները: Մառախուղի փեշերից ցցվում են պղնձագույն ժայռերի հինավուրց գագաթները: Քարափոր տների երդիկներից կապույտ ծուխը ձգվում է դեպի վեր և լիզում խոնավ ժայռերը:

Գարնան մթնկա գիշերներին ջրի վշշոցը ահարկու սարսափ է տարածում գետափի տներում, ձորերում: Մթության մեջ առկայծող աստղերը կախարդական կանթեղներ են թվում:

35 **Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում միայն *n*.**

-ստան, արջա-րս, սակրա-ր, կապա-ր, ենթա-րովայնային, դիմա-ր, ան-դնաշարավոր, երկ-րյակ, -լգա, -լտեր, բան-ր, -ճաբան:

36 **Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.**

շրջադասություն, մակդիր, չափազանցություն, համեմատություն, փոխաբերություն:

*Թափառում ենք փողոցներում՝
Ես քո սիրով, դու՝ ուրիշի,
Այրվում ենք մենք հրդեհներում՝
Ես քո հրով, դու՝ ուրիշի:
Կարոտում ենք, խնդում, տխրում՝
Ես քո սիրով, դու՝ ուրիշի:
Է՛հ, ինչ արած, բախտը խռով
Թող աշխարհում մեզ չհիշի,
Միայն ապրենք մենք սիրելով,
Թեկուզ ես՝ քեզ, դու՝ ուրիշի:*

37 **Տրված հատվածում քանի՞ որոշիչ կա:**

Թութանհամոնը գինու սիրահար է եղել. այսպիսի եզրահանգման են եկել փարավոնին ուսումնասիրած գիտնականները՝ հաշվի առնելով և այն հանգամանքը, որ Եգիպտոսում գինին համարվել է բացառիկ ըմպելիք: Գտնված շշերի վրա եղել են մանրակրկիտ տեղեկություններ հարուստ բերքի մասին և խաղողագործի անունը:

38 **Քանի՞ վաղակատար ձևաբայ կա տրված նախադասության մեջ.**

Նա առաջարկություն էր արել նրան և պնդել, որ նրա մասին ասվածները բանասերկունների անհեթեթ բանբասանքներ են, և խնամքով թաքցնել էր փորձում Էմմայի նողկալի արարքը:

39 **Նշել այն բառերի համարները, որոնք կազմությամբ պարզ են.**

- 1. դանակ, 2. մրցավար, 3. տարադրամ, 4. գորեղ, 5. գործարար, 6. դիպակ, 7. ուղեղ, 8. ցայգ, 9. դիմակ:

40 **Նշել այն բառերի համարները, որոնցում երկինչյունի հնչյունափոխություն կա.**

- 1. պաճուճանք, 2. լռակյաց, 3. մահագուշակ, 4. արևմտահայ, 5. ծուլամիտ, 6. ջերմամեկուսիչ, 7. կուսակից, 8. չարագույժ, 9. հաճոյախոս:

41

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում և-ից առաջ ստորակետ պետք է դրվի:

1. Շիկնեցին Մեծ ու Փոքր Մասիսների գագաթները և երկնքի կանաչ-կապույտը ժպտաց վաղորդայնի շողերով:
2. Արաքսը սրընթաց դեպի Շարուրի դաշտն էր տանում իր ջրերը լափիլզելով այդ ու ձախ կողմերի քարակարկառները և տեղ-տեղ ողողում ավիամերձ տարածքները:
3. Դաշտավայրը գրկաբաց ողջունում էր հանապազօրյա կյանքին և այստեղ-այնտեղ սլացիկ բարդիների արանքներից դեպի երկինք էին ոլորվում ծխի կապույտ ժապավենները:
4. Արաքսի ավիին այգեստանների ծոցում առավոտն էր դիմավորում Արտաշատը և այն մատնում էր մայրաքաղաքի եռուզեռը:
5. Հարավարևմտյան մուտքի դուռը բացվել էր արդեն և երկու հասակավոր պահակներ աչքները գցել էին Արաքսի պղտոր ջրերին:
6. Դեմը ձգվում էր նեղ կամուրջը որ դիմավորում էր գետի մոլեգին հարվածներին և երևում էր զարնամային վարարումը սպառնում էր նրա քարակերտ սյուներին:

42

Նշել այն համարները, որոնցում նշված են Վահան Տերյանի բանաստեղծությունները:

1. «Մթնշաղի անուրջներ», 2. «Գիշեր և հուշեր», 3. «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես», 4. «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն», 5. «Աշնան մեղեդի», 6. «Որպես Լաերտի որդին...», 7. «Երկիր Նաիրի», 8. «Ոսկե շրթա», 9. «Հայ գրականության գալիք օրը»:

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում անկախ դերբայներ կան:

1. Եվ գուցե պատմեր նաև մխիթարական դեպքեր, որոնք մեզ չէին ստիպի հուզվել:
2. Պիզայում հիացմունք պարգևող տեսարժան վայրեր շատ կան:
3. Տաճարը կառուցելիս Պիզան վերելք էր ապրում, և կառուցման համար ակնհայտորեն ոչինչ չեն խնայել:
4. Թվում էր՝ նա այլևս չի տեսնի իր նախնիների երկիրը:
5. Եվ միայն լուսադեմին, երբ կաթնալույսով ողողված էին երկինք ու դրախտ, Ադամը կարողացավ վերագտնել ճանապարհը:
6. Շարունակելով մեր՝ անակնկալներով հարուստ ճանապարհը՝ հետզհետե հանդիպում էինք նորանոր սքանչելիքների:

44

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության սխալ տարբերակների համարները:

Քաղաքը, ուր անցավ իմ ոսկեծամ մանկությունը, հիմա ապրում է իմ հոգում, շատ հաճախ հուշերիս մեջ մշուշային գծերով ժպտում է ու ինձ տանում դեպի իմ հայրենի բնօրրանը:

1. **մանկությունը** – ուղիղ խնդիր, **մշուշային** – որոշիչ
2. **ժպտում է** - պարզ ստորոգյալ, **ինձ** – հանգման անուղղակի խնդիր
3. **հայրենի** – որոշիչ, **դեպի բնօրրանը** – տեղի պարագա
4. **ուր** – տեղի պարագա, **անցավ** – պարզ ստորոգյալ
5. **իմ** – հատկացուցիչ, **ոսկեծամ** – որոշիչ

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր Ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Պակասավոր են *եմ, կամ, կենալ, գալ, հուսալ* բայերը:
2. *Գալ, լալ, տալ* բայերը անկանոն են միայն անցյալ կատարյալում:
3. *Առնել* բայն անկանոն է միայն եզակի հրամայականում:
4. Կազմությամբ պարզ են *ասել, բերել, ուտել, գարկել, ելնել* բայերը:
5. *Կամ* -ը սահմանական եղանակի ապառնի ժամանակի բայաձև է:
6. Կազմությամբ ածանցավոր են *անել, դնել, տալ, գտնել* բայերը:

Բ մակարդակ

46 Բառերից քանիստ՞ն է գրվում *ց*.

*լացակումա-, լվա-ք, խե-գետին, հանդիպակա-, լացուկո-, կաթնահուն-, ճրագալույ-,
ցն-ուղ, սրդողա-, հինավուր-:*

- 1) հինգում
- 2) վեցում
- 3) յոթում
- 4) իննում

47 Ո՞ր շարքի ոչ մի բառում գաղտնավանկ *չկա*.

- 1) մարդկային, գանգրահեր, զննել
- 2) ատամնաբույժ, ամբաստանյալ, մանրահատակ
- 3) չմուշկ, դեղորայք, փափկամորթ
- 4) դասընկեր, մանրել, գրքային

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի հնչյունափոխություն կա.

- 1) պատրանք, գնացուցակ, ընչագուրկ, վերստին
- 2) ուղեկալ, ծուլություն, աստղանիշ, մրջնաթթու
- 3) սրախողխող, լուսարձակ, վիրակապ, երկնապլաց
- 4) կղզյակ, քրտնաթոր, տրտմաշուք, բուսական

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառակապակցություններն ունեն դարձվածային իմաստ:

- 1) աշխարհից կուշտ, յոթերորդ երկնքում լինել, հորդ անձրև
- 2) ծեր աղվես, բախտ վիճակվել, կանխիկ վճարել
- 3) սիրտը առնել, աչքաթող անել, գիրք թերթել
- 4) աչքերը փակ, կարապի երգ, արջի ծառայություն

50 Ո՞ր դարձվածքի բացատրությունն է սխալ:

- 1) *քրտինքը հողին խառնել* - հողի վրա տքնաջան աշխատել
- 2) *փորում սիրտ չմնալ* - սաստիկ վախենալ
- 3) *անձյուն ձմեռ* - խեղճ, անճարակ մարդ
- 4) *զլխին ջուր մաղվել* - զվարճանալ

51 Տրված բառերի բառակազմական վերլուծություններից ո՞րն է սխալ.

- 1) ապօրինաբար = ապ+օրին (օրեն)+ա +բար
- 2) բաժանմունք = բաժան+մունք
- 3) երկարաքղանցք = երկար+ա+ք(ու)ղ+անց+ք
- 4) ունկնդրում = ունկն+ դ(ի)ր+ում

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն երկու ածանց:

- 1) անդանակ, առածգական, աշխատանքային, արդարացիորեն
- 2) առանձնապես, ապաշխարանք, անարդյունավետ, բաղդատական
- 3) ապացուցում, ապխտել, առանցք, արգելակում
- 4) անքանակ, անփարատելի, շրջանային, անարժան

53 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ա* ներքին հոլովման:

- 1) հայրանուն, սուրանկյուն, աշուն, խիզախություն
- 2) վարժություն, ազգանուն, հենասյուն, բութանկյուն
- 3) շրշյուն, ծանրություն, ամառ, մաքրություն
- 4) աղջիկ, տոհմանուն, գալուստ, փոստատուն

54 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Անցավ կյանքս մի գիշերվա երազի պես:
- 2) Օրերս Երևան է ժամանելու նշանավոր երաժիշտը:
- 3) Ինքս էլ չիմացա՝ ինչպես հայտնվեցի մի մութ այրում:
- 4) Օրս այդպես էլ անիմաստ անցավ:

55 Տրված նախադասություններում քանի՞ սուկածանցավոր բայ կա:

- Ու աղբյուրները լեզվիս՝ սարից իջա ես քաղաք:
- Մռռացել էր արքան, վերացել էր կարծես, էլ բանտ ու վիշտ նրան չէին մտահոգում:
- Որսի էին ելել նրանք միասին, Մի քարայծ էր դյութել նրանց երկուսին, Բայց փախել էր, փնտրում էին, ու չկար:
- Եվ ներկարար աշնան հետքով Ինքը ձմեռն է մոտենում:

- 1) չորս
- 2) հինգ
- 3) ութ
- 4) վեց

56 Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Օրերը ցրտել են, իսկ Արարատյան դաշտում դեռ բերքահավաք է:
- 2) Մահն իսկ չի կարող բաժանել մեզ:
- 3) Որքան մոտենում ես, լեռն այնքան հեռանում է:
- 4) Մեր երկրին հենց այդպիսի մտավորականներ են անհրաժեշտ:

57 Ո՞ր նախադասությունն է բարդ:

- 1) Ոչինչ չէր երևում՝ ո՛չ հինավուրց վանքը, ո՛չ մերձակա ավերակները, ո՛չ ծառերը:
- 2) Երբեմն պատահում էր՝ իմ վաստակածը քիչ էր լինում:
- 3) Նրա մոտ գալիս էին մարդիկ՝ տեսնելու հրաշագեղ այգին, լսելու այգեգործի իմաստուն խորհուրդները:
- 4) Գևորգը որոշեց այլևս չխառնվել նրանց վիճաբանություններին:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ բուն բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Գնա և պատգամիր հանուր աշխարհին հարավին հյուսիսին արևելքին արևմուտքին երջանկության իմաստը:
- 2) Այս գեղգեղանքը սիրավատ սրտի մի ամբողջ հեքիաթ էր մի դյութական հեքիաթ ծաղիկների բույրով ներդաշնակված:
- 3) Մի աղջիկ իր ընկերուհիների հետ անցավ իբրև մի թարմագեղ գարուն:
- 4) Ծերունի մի դերվիշ ճակատն արևառ եկավ որ սփինքսից հարցումներ անի:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները:

1. Նա ավելի թիֆլիսյան կինտո էր հիշեցնում, որը թյուրիմացաբար կամ պատահմամբ ժամանակավորապես կառապանի պաշտոն էր ստանձնել:
2. Հենց հարևանները չգիտեին՝ ինչպես հանգստացնեին ծերունուն պառավի մահից հետո:
3. Այն, որ բարեկամները այդ երիտասարդի երեսը օրերով չէին տեսնում, զարմացնում ու զայրացնում էր բոլորին:
4. Նրանց բաժանման հիմնական պատճառը հենց թերևս այն էր, որ յուրաքանչյուրը իբրև թե ուզում էր օգնել, բայց իրականում ոչինչ չէր անում:

ա. ձևի պարագա

բ. որոշիչ

գ. ուղիղ խնդիր

դ. ստորոգելի

ե. ենթակա

- 1) 1-բ, 2-գ, 3-դ, 4-ա
- 2) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4-դ
- 3) 1-բ, 2-գ, 3-ե, 4-դ
- 4) 1-ե, 2-դ, 3-գ, 4-ա

60

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Ինչ որ իրեն պետք էր լինում, նա այդպես կատակով վերցնում էր:*
Իրեն պետք եղածը նա այդպես կատակով վերցնում էր:
- 2) *Նա հետևում էր, թե ինչպես է աղջիկը շները դասավորում սփռոցի վրա:*
Նա հետևում էր շները սփռոցի վրա դասավորող աղջկան:
- 3) *Երևում էր՝ ինչպես է հանդերի վրա աղեղ տալիս հնձվորի գերանդին:*
Երևում էր հնձվորի՝ հանդերի վրա աղեղ տվող գերանդին:
- 4) *Եթե հեռանալը հեշտ լիներ, Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ գյուղից:*
Գյուղից հեռանալը հեշտ լինելու դեպքում Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նա երևում է վաղուց էր ճանաչում այդ մարդուն չգարնացավ նրա արարքից:
- 2) Չգիտեինք աշխարհն ինչ է մարդն ինչ է
Մենք դարդի մեջ չգիտեինք դարդն ինչ է ...
- 3) Տղան կանչում էր հորը իսկ նա ձորն իջնելով այլևս չէր լսում որդու կանչը:
- 4) Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:

62 Բանաստեղծական ժողովածուներից ո՞րը ունն է:

ա. «Նոր տաղեր»	1. Ե. Չարենց
բ. «Գիրք ճանապարհի»	2. Ավ. Իսահակյան
գ. «Երգեր ու վերքեր»	3. Հ. Սահյան
դ. «Որոտանի եգերքին»	4. Մ. Մեծարենց
-
- 1) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
 - 2) ա-2, բ-3, գ-1, դ-4
 - 3) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
 - 4) ա-3, բ-1, գ-4, դ-2

63 Տրված հատվածը ո՞ր ստեղծագործությունից է:

«Երբեք Հաճի աղան այդպես անխնամ չէր փոխել քայլերը իրենց տնից խանութ գնալիս: Այն Հաճի աղան, որի՝ փողոցով անցնելն իսկ մի հանդես էր. աղայակա՛ն»:

- 1) «Նեղ օրերից մեկը», Նար-Դոս
- 2) «Սպիտակ ձին», Ակսել Բակունց
- 3) «Ավելորդը», Գերենիկ Դեմիրճյան
- 4) «Քառս», Ալեքսանդր Շիրվանզադե

64 Պնդումներից քանի՞սն են սխալ Ալեքսանդր Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի հերոս Միքայելի վերաբերյալ:

- Նրան զայրացնում էր Շուշանիկի՝ այդ աղքատ աղջկա՝ իրեն անհասկանալի հպարտությունը, ինչպես նաև Սմբատի նկատմամբ դրսևորած համակրանքը:
- Նա կանանց վերաբերվել էր նոր հագուստի պես. դուր չէր եկել կամ չէր սազել՝ դեն էր նետել և նորը ձեռք բերել:
- Դանակահարությունից հետո անգամ չի զղջում իր սխալ վարքագծի համար:
- Շուշանիկի նկատմամբ համակրանք զգալով՝ տանջվում էր նրա արհամարհանքից:

65 Բառերից քանիսի՞ առաջին արմատն է միավանկ.

վազբուրդի, սնապարծ, բարձրուղեշ, հայրենադարձ, ագեվագ, տարեդարձ, խրճաճև, պնդողակ, ուսումնատենչ, հուշարձան, հպանցիկ, հարցասեր:

Տրված հատվածներում դերանունով արտահայտված քանի՞ պարագա կա:

- Քույրս տարամերժ ձայն տվեց, անցավ.
-Քեզ որտե՞ղ թաղեմ, վի՛շտ իմ մոլեգին,
Ինչո՞վ բուժեմ քեզ, անբուժելի՛ ցավ:
- Եկա, որ այստեղ ձեզ համար այսօր
չրեղեն խոսքեր կռեն ու խնդում,
Լսեմ հաղթական մարտի ցնծություն:
- Ինչո՞ւ է այսպես սիրտս մղկտում,
Այսպես, նոյեմբե՛ր, քո հողմի նման
Լալիս անդադար և աղեկտուր,
Կարծես նեղ լինի աշխարհն անսահման:
- Որքա՞ն փոխված եք, պճնված ճոխ,
Ճենում եք որպես դշխո հպարտ:

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Մի քանի ամիս անցած՝ հայրս վերադարձավ Գլուբայից, ուր լինում էր տարվա մեծ մասը. նա, իհարկե, բարկացավ ինձ վրա, երբ մայրս հաղորդեց նրան իմ հանդուգն արարքի մասին:

1. **իհարկե** - վերաբերական, **երբ** - հարաբերական դերանուն
2. **նրան** - անձնական դերանուն, տրական հոլով, **բարկացավ** - ա խոնարհման պարզ բայ, չեզոք սեռ
3. **հաղորդեց** – ե խոնարհման պարզ բայ, ներգործական սեռ, **մասին** –կապ, հետադրություն
4. **մի քանի** - անորոշ դերանուն, **անցած** – հարակատար դերբայ, ածանցավոր
5. **վերադարձավ** – սահմանական եղանակ, անցյալ կատարյալ, **լինում էր** - անկանոն բայ, ներգործական սեռ

Նշել այն մտքերի համարները, որոնք չեն հակասում շարադրանքի (տեքստի) բովանդակությանը:

Էյֆելյան աշտարակը ժամանակին եղել է աերոդինամիկայի, այսինքն՝ մարմինների անկման ժամանակ օդի դիմադրությունն ուսումնասիրող գիտության, ինչպես նաև ֆրանսիական ռադիոյի կենտրոնը: Այդտեղ կատարված տարատեսակ փորձերով են խորագնին ուսումնասիրվել օդերևութաբանական շատ հարցեր: 19-րդ դարի վերջերին աշտարակը ռադիոհաղորդումների հեռարձակման փորձերի կենտրոն էր, իսկ հազար ինը հարյուր քսաներկու թվականին այստեղից հաղորդվեց առաջին ռադիոհամերգը: Երեք տարի անց աշտարակից կատարվեց հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը: Աշտարակի բարձրությունը երեք հարյուր մետր է: Իհարկե, ժամանակին նման բարձրությունը ռեկորդային էր, իսկ այսօր այն դրանով չի սպշեցնում, բայց Էյֆելյան աշտարակն իր յուրօրինակ գրավչության շնորհիվ մնում է զբոսաշրջիկների նախընտրած վայրը, և տարեկան այդտեղ մի քանի միլիոն մարդ է այցելում:

1. Աշտարակը եղել է աերոդինամիկայի և ֆրանսիական ռադիոյի կենտրոնը, որտեղ կատարված տարատեսակ փորձերով են ուսումնասիրվել օդերևութաբանական բոլոր հարցերը:
2. 20-րդ դարի քսանական թվականներին Էյֆելյան աշտարակից է կատարվել հեռուստատեսային հաղորդման առաջին փորձը:
3. Էյֆելյան աշտարակի երեք հարյուր մետր ռեկորդային բարձրությունը այսօր էլ սպշեցնում է տարեկան այդտեղ այցելող մի քանի միլիոն զբոսաշրջիկների:
4. Ամենակզբում աշտարակը եղել է հեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման կենտրոնը, որտեղ էլ կատարվել են առաջին փորձերը:

69

Նշել այն բառերի համարները, որոնք կազմությամբ ածանցավոր են.

1. շրթունք, 2. անկյուն, 3. անջատ, 4. դիմում, 5. գրգիռ, 6. ցանցկեն, 7. վրիպակ,
8. անձավ, 9. աշխատանք:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Անորոշ դերբայը հոլովվում է **ու** արտաքին հոլովմամբ և կազմում սահմանական եղանակի ժամանակաձևերից երկուսը:
2. Ժխտական ձևաբայով կազմվում են միայն ենթադրական եղանակի ժխտական բայաձևերը:
3. Անկանոն բայերը խոնարհման հարացույցի ոչ բոլոր ձևերում են դրսևորում անկանոնություն:
4. Բոլոր կանոնավոր բայերի անկատար ձևաբայը կազմվում է **ուս** վերջավորությամբ:
5. **Ե** խոնարհման պարզ և պատճառական ածանց ունեցող բայերի անորոշ դերբայը և վաղակատար ձևաբայը ձևով նույնն են:
6. Ոչ բոլոր անկախ դերբայները կարող են հանդես գալ գոյականաբար, հոլովվել և կատարել գոյականին բնորոշ շարահյուսական պաշտոններ: